

Ovaj projekat sufinansiraju
Evropska unija i Vlada Crne Gore

Smjernice za javno-privatno partnerstvo u Crnoj Gori

Unapređenje i jačanje
institucionalnog sistema
i pravnog okvira u oblasti
javnih nabavki i državne pomoći

SMJERNICE ZA JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO U CRNOJ GORI

autor
Katarina Radović

tiraž
1000

Projekat je implementiran od strane Eurosupport.

Ova publikacija izrađena je uz finansijsku podršku Evropske unije.
Njen sadržaj isključiva je odgovornost Eurosupport i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

SADRŽAJ

1. Uvod	9
2. Identifikacija projekata	10
2.1. Opšti opis	10
2.2. Pravni i proceduralni zahtjevi.....	11
2.3. Uloga različitih državnih institucija.....	12
3. Priprema i odobravanje projekata	15
3.1. Opšti opis	15
3.2. Pravni i proceduralni zahtjevi.....	16
3.2.1. Pripremne radnje.....	16
3.2.2. Inicijativa zainteresovanog lica	17
3.2.3. Uloga savjetnika u projektima JPP-a	17
3.3. Uloga različitih državnih institucija.....	18
3.3.1. Odobravanje projekata javno-privatnog partnerstva.....	18
3.3.2. Registar projekata i Godišnji plan projekata JPP-a	19
4. Nabavka i potpisivanje ugovora	20
4.1. Opšti opis	20
5. Sprovođenje i praćenje projekta	23
5.1. Opšti opis	23
5.2. Pravni i proceduralni zahtjevi.....	23
5.3. Uloga različitih državnih institucija	24

PREDGOVOR

Kao rezultat reformi usmjerenih ka kreiranju povoljnih uslova za investicije, donesen je i novi regulatorni okvir za javno-privatna partnerstva. Sa aspekta javne strane, javno-privatno partnerstvo u Crnoj Gori pozicionirano je na iskustveno najboljim međunarodnim osnovama, sa stavom da primjenom standarda koji predstavljaju dobru praksu razvijenih zemalja, investitorima se mogu osigurati regulatorno isti standardi na koje su navikli u zemljama zapadne Evrope.

Opredjeljenje za modele javno-privatnog partnerstva nije samo bazirano na benefitima podjele rizika, već i ozbiljnim know how vrijednostima koje privatni partner donosi uz investiciju. Navedeno se dominantno odnosi na potrebe za izgradnjom nove javne infrastrukture, rekonstrukcijom postojeće javne infrastrukture i objekata, a dodatno unaprjeđenjem kvaliteta u pružanju javnih usluga.

Javno-privatno partnerstvo nije samo šansa države da osigura veće vrijednosti kroz nove investicione projekte uz pouzdanog partnera, koji se bira kroz transparentan i nediskriminatoran proces. Javno-privatno partnerstvo je dugoročan ugovorni odnos gdje država pruža sigurnost, a investitor tržišne vještine i sposobnost upravljanja.

Ovaj materijal je pripremljen u okviru Projekta IPA 2014 „Unaprjeđenje pravnog i institucionalnog okvira u oblastima javnih nabavki i državne pomoći“, čiji je korisnik Ministarstvo finansija i socijalnog staranja – Direktorat za politiku javnih nabavki.

Materijal ima za cilj da doprinese boljem razumijevanju regulatornog okvira, kao i efikasnijoj implementaciji. Dodatno, cilj je Ministarstva, koristeći podršku Projekta, da ovim materijalom počne prevazilaženje jaza od donošenja propisa do izrade novih projekata i daljeg intenzivnog razvoja ove, za Crnu Goru, relativno nove politike.

Direktor
Marco Sebastiani

Generalni direktor
mr Jelena Jovetić

1. UVOD

Ovaj dokument mapira proces projekata javno-privatnog partnerstva (u daljem tekstu: JPP) od samog nastanka projektne ideje do faze implementacije projekata. Fokus mapiranja je razmatranje najbolje međunarodne prakse uz poštovanje zakona Crne Gore i važećih propisa koji se odnose na JPP i koncesije. Mapiranje takođe definiše ulogu Ministarstva finansija i socijalnog staranja, Agencije za investicije Crne Gore, i drugih javnih institucija u ovom procesu.

Kada se nabavljaju infrastrukturni JPP/koncesijski projekti, potrebno je proći tipični životni ciklus projekta koji je priznat od međunarodnih stručnjaka kao najbolja praksa.

Proces JPP-a započinje identifikacijom projekata koji bi se mogli realizovati primjenom modela JPP-a/koncesije, te ovaj korak prati detaljna priprema i procjena projekata, nakon čega slijedi faza sprovođenja postupka izbora, koja po mogućnosti završava odabirom investitora (privatnog partnera) i dodjelom ugovora. Kada ugovor o JPP uspješno stupi na snagu (što je obično podložno zaključenju finansijskog zatvaranja), započinje faza sprovođenja projekata kao bitnog dijela cjelokupnog procesa u kojem se javna infrastruktura gradi, odnosno usluga počinje pružati javnom partneru i/ili građanima pri čemu javni partner preuzima dužnost da nadgleda i upravlja ugovorom o JPP-u.

Stoga je vrlo važno dobro razumjeti koje su glavne odlike svakog koraka u procesu, koji bi mogli biti izazovi i koji bi trebali biti ishodi svake faze životnog ciklusa JPP projekata.

Svrha ovog dokumenta je dati takvo objašnjenje, ali prvenstveno objasniti koji su pravni i proceduralni zahtjevi svake faze za javne naručioce prema crnogorskom zakonodavstvu za JPP u pripremi i sprovođenju projekata JPP-a, kao i koje su obaveze različitih državnih organa u tom procesu. Ovaj dokument tako sadrži posebno poglavlje o ulozi relevantnih institucija, posebno Agencije za investicije Crne Gore i Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

Na kraju, ovaj dokument bi trebao poboljšati razumijevanje svih zainteresovanih strana koje bi njihove okvirne uloge i zadaci trebali biti u procesu JPP-a i koje bi proceduralne zahtjeve trebali ispuniti da bi se efikasno ugovarali i sprovodili projekti JPP-a.

Cjelokupni životni ciklus projekata sastoji se od sljedećih faza koje će detaljnije biti definisane u nastavku teksta:

1. Identifikacija projekata;
2. Priprema i odobravanje projekata;
3. Nabavka i potpis ugovora;
4. Sprovođenje i praćenje projekta.

Za svaku fazu životnog procesa projekata JPP-a dat je prikaz opštih informacija tipičnih za svaku od tih faza, prikaz pravnih i proceduralnih zahtjeva u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore, te je prezentovana uloga različitih državnih institucija u svakoj od tih faza.

2. IDENTIFIKACIJA PROJEKATA

2.1. OPŠTI OPIS

Prva faza životnog ciklusa JPP projekata je faza identifikacije projekata koja se odvija prije faze pripreme i odobrenja. U ovoj fazi naručioc će pokušati identifikovati projekte koji se mogu isporučiti pomoću JPP modela (prema JPP/koncesionom zakonodavstvu), umjesto da koriste konvencionalne javne nabavke.

Rezultat takve aktivnosti može dovesti do usvajanja JPP programa ili cjevovoda JPP projekata (*pipeline*)¹ koji će se nabavljati primjenom modela JPP. Usvajanje takvog programa /cjevovoda dobra je i dobrodošla praksa, jer ako će se više projekata izvoditi kao JPP u određenom sektoru ili u nizu različitih sektora, to može privući veći interes privatnih ulagača što bi posljedično moglo dovesti do postizanja bolje vrijednosti za novac za javni sektor.

Da bi se utvrdilo koji bi projekti bio najprikladniji za JPP, važno je izvršiti potrebne procjene investicionih projekata.

Prvi nivo identifikacije projekata je **faza „odabira projekata“** (*project selection phase*). U ovoj fazi je važno identifikovati potencijalne investicione projekte koji bi mogli da se realizuju primjenom modela JPP-a i koji mogu pružiti vrijednost za novac za javni sektor, ali istovremeno mogu biti od koristi za širu zajednicu. Te projekte treba analizirati na osnovu jasnih kriterijuma primjenjivih za svaki projekat, bez obzira na model njegove realizacije.

Stoga je u početku potrebno dobiti sljedeće opšte informacije:

- koje potrebe ovaj projekat treba riješiti (**cilj projekta**);
- šta je (ako postoji) moguća bolja alternativa (**procjena opcija**);
- kakva je korelacija projekata sa postojećim nacionalnim/lokalnim i/ili sektorskim strategijama, prostornim planovima i drugim dokumentima (**strateška usklađenost projekata**);
- koje zainteresovane strane trebaju biti uključene u proces (**konsultacije sa zainteresovanim stranama**);
- koja su moguća opšta zakonska ograničenja i ograničenja u vezi sa projektom (**ograničenja projekta**);
- koji je pravni status zemljišta potreban za sprovođenje projekata i analiza sličnih tehničkih predušlova (tehnička spremnost projekata).

¹ Navedeni termini znače identifikaciju više projekata koji se mogu nabaviti kao JPP, te se ti projekti nabavljaju grupno ili u određenim intervalima.

Sljedeći dio procjene odnosi se na konkretniju **analizu „JPP opcije“** (*PPP option phase*), što znači da projekat treba analizirati u vezi sa pitanjima koja su vrlo posebna za model JPP-a i presudna u procjeni može li se i/ili treba pripremati neki projekat kao JPP.

Procjena JPP opcije još uvijek ne pruža cjelokupne analize za određene projekte, već samo pruža preliminarni pogled na njihov potencijal da zadovolje odgovarajuće kriterijume. Procjena tog potencijala trebala bi uzeti u obzir sljedeće kriterijume:

- **raspoloživost projekata** (ko će platiti za pružene usluge i ako su ta plaćanja prihvatljiva, da li će to biti krajnji korisnici ili javni naručilac);
- **matrica rizika** (identifikacija, kvantifikacija i pravilna raspodjela rizika između strana);
- **finansiranje i isplativost** (izvori finansiranja za predloženi projekat, odnos kapitala i duga, finansijski model i isplativost projekta);
- **procjena „vrijednosti za novac“** (analiza u vezi sa sposobnošću JPP-a da dovede do veće vrijednosti za novac u odnosu na druge opcije nabavke i izvore finansiranja);
- **fiskalni uticaj** (tretman bilansa stanja, procjena potencijalnih obaveza, procjena fiskalnih rizika itd.).

Rezultat takvih aktivnosti trebao bi dovesti do preliminarnog zaključka da li bi se konkretni projekat (ili više njih) mogao realizovati kao JPP, nakon čega bi se trebale uspostaviti daljnje, detaljnije analize u formi studije izvodivosti (faza pripreme projekata).

2.2. PRAVNI I PROCEDURALNI ZAHTEVI

Uvodno je potrebno razumjeti sveukupni okvir JPP-a u Crnoj Gori kako je definisan Zakonom o javno-privatnom partnerstvu² koji je u primjeni od 07. jula 2020. godine kojim se uređuju oblici javno-privatnog partnerstva, uslovi i postupak predlaganja i odobravanja projekata javno-privatnog partnerstva, izbora najboljeg ponuđača, i druga pitanja od značaja za javno-privatno partnerstvo. Ovim propisom su prvi put uvedeni instituti koncesija na javne radove i usluge, kao i oblika zajedničkog ulaganja države i privatnog partnera. Postupci koncesione politike u Crnoj Gori prošireni su u skladu Direktivom EU o koncesijama 2014/23/EU koja donosi nova rješenja i unaprijeđene procedure i za zemlje EU. Takođe, postupci koncesija su prošireni i na koncesije na radove i koncesije na usluge, pored tradicionalnog poimanja koncesija u CG – koncesija na prirodna bogatstva.

Prema postojećem Zakonu:

- **JPP je dugoročni ugovorni odnos između javnog i privatnog partnera**, zasnovan na podjeli prava, obaveza i rizika radi izvođenja radova od javnog interesa na javnoj infrastrukturi i objektima (javni radovi) i/ili pružanja usluga od javnog interesa (javne usluge);
- **JPP se može primijeniti u vrlo širokom broju područja** kao što su različita transportna infrastruktura, zdravstvo, obrazovanje, sektor otpada i vode, rekreacija, kultura, sport, stanovanje, turizam itd. Jedino ograničenje aktivnosti koja nije predmet JPP odnosi se na odredbu člana 14. Zakona (Izuzeca od primjene);
- **Ugovor o JPP može biti:** 1) ugovor o koncesiji za javne radove ili ugovor o koncesiji za javne usluge³, ili 2) ugovor o javno-privatnom partnerstvu za javne radove ili ugovor o javno-privatnom partnerstvu za javne usluge;

² Službeni list CG, br. 73/2019. Zakonom se pod pojmom JPP-a podrazumijevaju svi mogući modeli JPP-a, uključujući i koncesije, tako da se u nastavku teksta pojam JPP koristi isključivo za sve moguće modele.

³ Zakon je u dijelu koji se odnosi na koncesije usklađen sa važećom Direktivom 2014/23/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji.

- **Projekat JPP** može pokrenuti javni naručilac koji je državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave i privredno društvo, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost od javnog interesa. Projekat JPP-a može takođe pokrenuti i od strane zainteresovanog privatnog lica (**inicijativa zainteresovanog lica**);
- **Javni partner** koji sklapa ugovor o JPP-u, može biti Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), nadležni organ lokalne samouprave i/ili privredno društvo i pravno lice koje obavlja djelatnost od javnog interesa.

U pogledu postojećeg zakonodavstva, ne postoje posebne odredbe o procesu identifikacije projekata, osim odredbe člana 27 tačka 1 Zakona.

U navedenoj odredbi se navodi da bi javni naručioci kao jednu od aktivnosti iz pripremnih radnji trebalo da **utvrde potencijalne projekte JPP-a**. Drugim riječima, javni naručioci bi na odgovarajući način trebali da identifikuju potencijalne projekte JPP-a, odnosno da naprave prethodno opisane preliminarne analize.

Javni naručioci, kada analiziraju projektne mogućnosti i ideje, odnosno ih oblikuju u projekte, uključujući one koji bi se mogli realizovati kao JPP, trebali bi se s toga osloniti na određene smjernice⁴ koje bi trebale detaljnije pojasniti koje aktivnosti javni naručioci trebaju preduzeti i koja pitanja trebaju rješavati tokom procesa početne evaluacije projekata, njihove sistematizacije i definisanja prioriteta. U tom pogledu, Agencija i Ministarstvo bi mogla da igra značajnu ulogu u ovom procesu kao glavno čvorište znanja o JPP u Crnoj Gori.

Kao što je već rečeno, navedenim smjernicama bi prvo trebalo analizirati konkretne projektne ideje i mogućnosti, imajući u vidu opšta strateška, pravna, administrativna i druga pitanja, poput uspostavljanja projektnih ciljeva koje treba riješiti određenim projektom.

Drugi nivo identifikacije projekata znači analizu projekata u smislu njihove podobnosti da se nabave i realizuju primjenom modela JPP-a. S toga bi u tom dijelu trebalo procijeniti sljedeća pitanja: usklađenost projekata sa Zakonom o JPP, koji su glavni rizici projekata, koja je pravna, tehnička i finansijska (pre)izvodljivost i isplativost projekata i sl.

Rezultat ove faze trebao bi biti inicijalni popis projekata koji bi mogli biti realizovani primjenom modela JPP-a, a koji će se dodatno testirati tokom naredne faze pripreme studije izvodljivosti (odnosno analize opravdanosti prema nacionalnom zakonodavstvu).

2.3. ULOGA RAZLIČITIH DRŽAVNIH INSTITUCIJA

Centralnu ulogu u sistavu javnih nabavki Crne Gore, što uključuje i javno-privatno partnerstvo ima Ministarstvo finansija i socijalnog staranja (dalje u tekstu: Ministarstvo finansija). Ministarstvo finansija kao nadležno tijelo za politiku javnih nabavki izradilo je Strategiju razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2016 – 2020. godine⁵, kao i Akcioni plan – agenda reformi politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period jul 2019 – decembar 2020. Ministarstvo je također bilo nositelj izrade zakonodavnog okvira za javno privatno – partnerstvo, što uz već pomenuti Zakon o javno-privatnom partnerstvu podrazumijeva i izradu podzakonske regulative, koja je izrađena u saradnji sa Agencijom za investicije Crne Gore, kao i ključnim međunarodnim institucijama - SIGMA i obuhvata 6 akata koji su dostupni na: <http://www.ujn.gov.me/podzakonska-regulativa-zakona-o-javno-privatnom-partnerstvu-sluzbeni-list-crne-gore-br-73-19/>.

U tabeli prikazana je lista podzakonskih akata:

⁴ Bilo bi poželjno na odgovarajući način pripremiti takve smjernice.

⁵ Trenutno je u javnoj raspravi novi Nacrt Strategije unapređenja politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2021-2025. godine

LISTA PODZAKONSKIH AKATA :

1. **Pravilnik o obrascu analize opravdanosti javno-privatnog partnerstva** “Službeni list Crne Gore”, br. 059/20 od 20 juna 2020. godine”;
2. **Pravilnik o obrascu izvještaja o realizaciji ugovora o javno-privatnom partnerstvu** “Službeni list Crne Gore”, br. 059/20 od 20 juna 2020. godine”;
3. **Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra predloga projekata javno-privatnog partnerstva** “Službeni list Crne Gore”, br. 059/20 od 20 juna 2020. godine”;
4. **Pravilnik o sadržaju registra ugovora o javno-privatnom partnerstvu** “Službeni list Crne Gore”, br. 059/20 od 20 juna 2020. godine”;
5. **Pravilnik o metodologiji za procjenu dobijene vrijednosti u odnosu na uložena sredstva** “Službeni list Crne Gore”, br. 059/20 od 20 juna 2020. godine”;
6. **Pravilnik o sadržaju izjave o nepostojanju sukoba interesa članova tenderske komisije** “Službeni list Crne Gore”, br. 058/20 od 19 juna 2020. godine”;

Prema Zakonu o JPP, radi realizacije projekata javno-privatnog partnerstva, investicija i promocije investicionih potencijala Crne Gore kao investicione destinacije osnovana je **Agencija za investicije Crne Gore** (dalje u tekstu: Agencija).

Agencija obavlja stručne poslove na promociji investicionih mogućnosti Crne Gore, u skladu sa zakonom kojim se uređuju strane investicije i godišnjim programom rada Agencije, koji naročito obuhvataju:

- pripremu, razvoj i promociju poslovnih mogućnosti u cilju privlačenja investicija;
- stručnu pomoć stranim investitorima za ulaganje u određene oblasti i sektore privrede;
- organizovanje neposrednih kontakata stranih i domaćih privrednih društava i pravnih lica; i
- saradnju sa međunarodnim institucijama, radi povećanja stranih investicija i konkurentnosti;

Agencija također predlaže mjere radi povećanja stranih investicija i unapređenja investicionog ambijenta, vodi evidenciju stranih investitora i stranih investicija, podstiče ekonomski razvoj kroz privlačenje investicija, te vrši ocjenu opravdanosti razvojnih i investicionih programa koji su od interesa za Crnu Goru.

Uz navedene ovlasti, u vezi s JPP-om, Agencija ima slijedeće različite nadležnosti:

1. odobravanje predloga projekata o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa zakonom;
2. davanje mišljenja i predloga javnim naručiocima u vezi sa investicijama;
3. praćenje realizacija investicija, saradnja sa javnim naručiocima i drugim nadležnim organima na poslovima promocije i podrške na realizaciji investicija i javno-privatnog partnerstva;
4. praćenje statusa i dinamike realizacije projekata javno-privatnog partnerstva i drugih investicionih projekata u skladu sa zakonom;
5. vođenje registra odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva (u daljem tekstu: Registar projekata);
6. vođenje registra zaključenih ugovora o javno-privatnom partnerstvu (u daljem tekstu: Registar ugovora);
7. obezbjeđuje informacije o institucionalnom i zakonodavnom okviru za javno-privatno partnerstvo i druge investicije;
8. saraduje sa međunarodnim organizacijama nadležnim za javno-privatno partnerstvo i investicije i učestvuje u inicijativama od značaja za javno-privatno partnerstvo i investicije.

S obzirom da je Zakonom uređeno da Agencija daje mišljenja i predloge javnim naručiocima u vezi sa investicijama, Agencija može tako imati određenu ulogu u identifikaciji projekata JPP-a. Budući da mnogi naručiocima neće imati potrebno iskustvo i kapacitet da prepoznaju koji projekti bi mogli biti nabavljeni kao JPP, Agencija bi mogla preuzeti ulogu **davanja početnih smjernica i pojašnjenja u procesu procjene trenutnih projektnih ideja i identifikaciju mogućih projekata JPP-a**. Ovaj posao treba obaviti imajući u vidu komercijalni interes tržišta za određenu vrstu projekata, kao i interes (međunarodnih) finansijskih organizacija i njihove prioritete da prate te projekte obezbjeđujući neophodnu stručnost u pripremi i /ili finansiranju u implementaciji takvih projekata.

Jedino na takav način u ovako ranoj fazi razvoja tržišta JPP-a u Crnoj Gori moguće je identifikovati određeni broj projekata koji bi mogli biti podobni za primjenu modela JPP-a i s kojima bi trebalo krenuti u sljedeću fazu pripreme.

Glavna razmatranja za fazu Identifikacije projekta:

- Potrebno je identifikovati projekte koji bi mogli biti pogodni da se realizuju kao JPP;
- Javni naručiocima trebaju napraviti preliminarne analize u skladu sa odgovarajućim Smjernicama;
- Agencija za investicije bi mogla imati važnu ulogu u davanju odgovarajućih pojašnjenja i sugestija javnim naručiocima;
- Rezultat ove faze su identifikovani potencijalni projekti JPP-a koje je potrebno dodatno tesirati i analizirati.

3. PRIPREMA I ODOBRAVANJE PROJEKATA

IDENTIFIKACIJA PROJEKATA

PRIPREMA I ODOBRAVANJE

NABAVKA I POTPIS UGOVORA

SPROVOĐENJE I PRAĆENJE

3.1. OPŠTI OPIS

Sljedeća faza u životnom ciklusu projekata je detaljna priprema projektne dokumentacije. Ova se faza u osnovi može podijeliti u dvije podfaze.

Prva podfaza obično uključuje obavezu naručioca da pripremi (1) **detaljni poslovni slučaj ili studiju izvodljivosti** i da se sprovede (2) **formalna procjena projekata i proces odobravanja**.

U ovoj fazi naručilac mora pravilno organizovati cijeli proces. S toga je inicijalno važno definisati:

1. strukturu upravljanja JPP projektom;
2. identifikovati potrebne stručnjake;
3. odabrati odgovarajuće savjetnike; i
4. razviti detaljan projektni plan i raspored.

Takođe, naručilac bi (uz pomoć profesionalnih savjetnika), u **okviru detaljne studije izvodljivosti** ili sličnog dokumenta, trebao napraviti detaljnu tehničku, komercijalnu, finansijsku i pravnu analizu projekata kako bi definisao strukturu projekta, potrebne standarde usluga, raspodjelu projektnih rizika, mehanizam plaćanja i slično.

Nakon izrade dokumentacije predloga projekata JPP-a u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, obično treba preduzeti postupak ocjenjivanja projektnog predloga od strane jednog ili više nadležnih državnih tijela (u skladu sa Zakonom to su: Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Agencija za investicije Crne Gore, odnosno u određenom slučaju Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa u dijelu zaštite imovinskih interesa Crne Gore u skladu sa posebnim zakonom). Takvo odobrenje trebalo bi potvrditi razvoj projekta kao JPP-a u skladu s odgovarajućim kriterijumima i važan je formalni uslov za početak faze nabavke.

U drugoj podfazi, **nakon sticanja potrebnog odobrenja, naručilac priprema tendersku dokumentaciju i nastavlja sa postupkom nabavke**. U ovoj fazi naručilac mora pripremiti tendersku dokumentaciju, uključujući nacrt ugovora o JPP, te obaviti druge pripreme radnje koje su potrebne za početak faze nabavke projekata (faza nabavke je obrađena u sljedećem poglavlju).

U ovoj fazi je vrlo važno obezbjeđiti i učešće savjetnika koji bi trebali pomoći javnom naručiocu - pokretaču projekata u pripremi većine potrebne dokumentacije.

3.2. PRAVNI I PROCEDURALNI ZAHTEVI

Prema Zakonu o JPP-u, svaki projekat JPP-a treba pripremiti u skladu sa utvrđenim zakonskim zahtjevima i sprovesti odgovarajuću proceduru ocjene i odobrenja.

3.2.1. Pripremne radnje

U skladu sa članom 27 Zakona o JPP-u, radi odobravanja projekata javno-privatnog partnerstva i zaključivanja ugovora, javni naručilac dužan je da se sprovede sljedeće **pripremne radnje**:

1. utvrđivanje potencijalnih projekata javno-privatnog partnerstva;
2. priprema predlog projekata javno-privatnog partnerstva koji obuhvata;
  - analiza opravdanosti javno-privatnog partnerstva;
  - nacrt ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
3. podnosi predlog projekata javno-privatnog partnerstva na mišljenje Agenciji, Ministarstvu finansija i socijalnog staranja i Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa Crne Gore (u daljem tekstu: Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa).

Ključni dokument pripreme projekata JPP-a predstavlja **izradu analiza opravdanosti** koja suštinski odgovara studiji izvodljivosti (*feasibility study*). Prilikom izrade analiza opravdanosti naročito se uzimaju u obzir ostvarivanje javnog interesa projekata javno-privatnog partnerstva, uticaj na životnu sredinu, procena rizika i tehnički, finansijski i ekonomski efekti predloženog projekata javno-privatnog partnerstva. Zakonom o JPP-u, u članu 32., analiza opravdanosti u svakom slučaju mora da sadrži sljedeće podatke:

- predmet i vrstu javno-privatnog partnerstva, procjenu vrijednosti projekta, lokaciju obavljanja djelatnosti i ciljeve koji se ostvaruju realizacijom tog projekta;
- poslovni plan, koji uključuje očekivanu procjenu kapitalnih troškova, troškova finansiranja, operativnih troškova kao i očekivanih prihoda;
- identifikaciju i alokaciju rizika projekta;
- analizu potencijalne realizacije projekta putem drugih alternativnih modela (javne nabavke i direktno finansiranje);
- analizu dobijene vrijednosti u odnosu na uložena sredstva (*value-for-money*);
- planiranu dinamiku razvoja projekta javno-privatnog partnerstva;
- vrste i iznose sredstava obezbjeđenja koje obezbjeđuje javni i privatni partner;
- procjenu finansijskih rizika i uticaja na budžet Crne Gore, odnosno na budžet lokalne samouprave, uz analizu sposobnosti plaćanja javnog partnera;
- predloženo trajanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- tehničku, finansijsku, ekonomsku i pravnu analizu;
- izvod iz prostorno-planske dokumentacije, vlasničku strukturu i način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, kao i podatke o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru predviđenom za sprovođenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- uticaj na životnu sredinu;
- mogućnost da se ugovorom može privatnom partneru dozvoliti obavljanje i drugih komercijalnih djelatnosti ili izgradnja drugih objekata u okviru realizacije projekta javno-privatnog partnerstva radi sticanja prihoda;
- ekonomsku održivost i pogodnost projekta za finansiranje od strane banaka i drugih finansijskih institucija;
- usklađenost projekta sa strateškim ciljevima na državnom i lokalnom nivou;
- procjenu potražnje na tržištu i potencijali tržišta za realizaciju predloga projekta;
- procjenu kapaciteta javnog naručioca i javnog sektora za pripremu i realizaciju predloga projekta.

Pravilnikom o obrascu analize opravdanosti javno-privatnog partnera **detaljnije je definisan obavezan sadržaj analize opravdanosti** projekata JPP-a koje javni naručioci moraju slijediti prilikom izrade navedenog dokumenta.

Analiza opravdanosti za projekte javno-privatnog partnerstva male vrijednosti može se pripremiti na način da se uzmu u obzir samo neki elementi sadržaja analize opravdanosti prema navedenom Pravilniku.

Kada je u analizi opravdanosti potrebno napraviti analizu dobijene vrijednosti za novac (*value for money*), istu je potrebno uraditi primjenom odgovarajuće Metodologije.

3.2.2. Inicijativa zainteresovanog lica

Prethodno opisane pripremne radnje javni naručilac može da sprovede na inicijativu (privatnog) zainteresovanog lica **uz koju je priložen predlog projekta javno-privatnog partnerstva**.

U ovom slučaju, za razliku od uobičajenog načina predlaganja projekata JPP-a (na osnovu predloga javnog naručioca), realizaciju određenog projekta može da predloži predstavnik zainteresovanog privatnog sektora (riječ je o tzv. inicijativi zainteresovanog lica; u engleskom jeziku je takav je predlog poznatiji pod imenom „*unsolicited proposal*“).

Smisao ovog modela je da se da mogućnost tržištu da **identifikuje odgovarajuće projekte i da iste na odgovarajući, zakonom definisanim načinom, predloži javnom sektoru**. Predstavnik privatnog sektora u tom slučaju mora sam da uradi analizu troškova i koristi od implementacije projekta JPP-a, sa dokazom o troškovima izrade analize, ako predlog projekta javno-privatnog partnerstva nije obuhvaćen godišnjim planom projekata JPP-a (inicijativa zainteresovanog lica neće biti moguća ukoliko je određeni projekat već obuhvaćen godišnjim planom projekata JPP-a).

Nakon što se takav predlog dostavi naručiocu u čijoj je nadležnosti predloženi projekat, javni naručilac je dužan da razmotri predlog projekta javno-privatnog partnerstva i analizu koju je dostavilo zainteresovano lice u dijelu zaštite javnih interesa.

Ukoliko utvrdi da je navedeni projekat u javnom interesu, javni naručilac **sprovodi pripremne radnje** iz člana 27 stav 1 tačka 2 i 3 Zakona (priprema analize opravdanosti i sprovođenje postupka odobravanja) i nakon sprovedenog postupka odobravanja projekta priprema predlog za izmjenu godišnjeg plana odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva.

Podnosilac inicijative učestvuje u postupku dodjele ugovora o JPP-u **pod podjednakim uslovima sa ostalim ponuđačima i ne smije imati povlašćen tretman**. Naknadu realnih troškova izrade analize podnosiocu inicijative izvršice odabrani privatni partner, nakon okončanja postupka dodjele ugovora u skladu sa ugovorom o JPP-u.

3.2.3. Uloga savjetnika u projektima JPP-a

Projekti JPP-a su složeni, sofisticirani modeli realizacije infrastrukturnih projekata, za čiju pripremu je potrebna stručnost, znanje i iskustvo na visokom nivou. Takvu stručnost mogu pružiti samo iskusni profesionalci - savjetnici u JPP-u i/ili u određenim sektorima, tako da je njihova uloga ključna za uspješno ugovaranje i sprovođenje projekata JPP.

Budući da je za pripremu projekata JPP potrebna posebna tehnička, finansijska i pravna (a povremeno i druga) stručnost, obično će se nabavljati kombinacija savjetnika koji pokrivaju sve ove teme. Naročito u slučaju velikih, državnih projekata pokrenutih s međunarodnim ponuđačima, odabrani savjetnici uglavnom će biti sastavljeni od savjetnika s međunarodnom ekspertizom, često u kombinaciji sa savjetnicima koji imaju specifičnu lokalnu, obično pravnu ekspertizu.

Što se tiče životnog ciklusa projekta, savjetnici u određenom kapacitetu već bi mogli biti uključeni tokom faze identifikacije (dajući, na primjer, opšta uputstva javnom sektoru kakvi projekti mogu biti prihvatljivi za finansiranje i sprovođenje uz učešće privatnog sektora), ali oni bi definitivno trebalo da budu angažovani u punom kapacitetu tokom faze pripreme i nabavke projekta. Takođe, relativno je uobičajena praksa, da se savjetnici koriste i tokom faze upravljanja ugovorima.

Najvažniji dio čitavog procesa su priprema i nabavka, a tokom ovih faza savjetnici bi definitivno trebali biti uključeni u izradi studije izvodljivosti i tenderske dokumentacije, uključujući nacrt ugovora o JPP-u.

Prema postojećem Zakonu o JPP-u, javni naručilac **može da angažuje savjetnika za pružanje stručne podrške** u pripremnim radnjama, u ugovaranju javno-privatnog partnerstva i prilikom sprovođenja ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Savjetnik se angažuje u **skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke** i odgovara za pružanje stručne podrške u skladu sa zakonom, pravilima struke i odredbama ugovora o angažovanju zaključenog sa javnim naručiocem.

3.3. ULOGA RAZLIČITIH DRŽAVNIH INSTITUCIJA

Ključne uloge u procesu odobravanja projekata JPP-a imaju Agencija, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Zaštitnik imovinsko-pravnih odnosa.

3.3.1. Odobravanje projekata javno-privatnog partnerstva

Predlog projekta javno-privatnog partnerstva javni naručilac dostavlja Agenciji i Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, radi davanja mišljenja.

U postupku davanja mišljenja **Agencija** naročito cijeni da je:

1. projekat javno-privatnog partnerstva predložen u skladu sa državnim i lokalnim strateškim ciljevima;
2. javni naručilac ovlašćen za predlaganje projekata javno-privatnog partnerstva;
3. vrijednost predloga projekata u odnosu na uložena sredstva procjenjivanja u skladu sa Pravilnikom o metodologiji za izračun dobijene vrijednosti novac; i
4. predlog projekta javno-privatnog partnerstva pripremljen je u skladu sa definicijom JPP-a (član 2 Zakona).

Agencija je dužna dati svoje mišljenje u roku od 20 dana od dana predstavljanja predloga projekta javno-privatnog partnerstva.

U postupku davanja mišljenja **Ministarstvo finansija i socijalnog staranja** naročito cijeni fiskalne efekte predloga projekta javno-privatnog partnerstva, fiskalnu raspoloživost, održivost i izvodljivost, odnosno direktne i indirektno fiskalne efekte i rizike i dužno je da javnom naručiocu i Agenciji dostavi svoje mišljenje u roku od 20 dana od dana prijema predloga projekta javno-privatnog partnerstva.

U skladu sa predmetom JPP-a u postupku odobravanja projekata javno-privatnog partnerstva, javni naručilac je takođe dužan da **pribavi i mišljenje Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa** u dijelu zaštite imovinskih interesa Crne Gore u skladu sa posebnim zakonima.

Javni naručilac mora da na predlog projekta javno-privatnog partnerstva **pribavi pozitivno mišljenje Agencije i Ministarstva finansija i socijalnog staranja** u postupku odobravanja projekata javno-privatnog partnerstva.

Projekat javno-privatnog partnerstva **se odobrava davanjem pozitivnog mišljenja Agencije, odnosno Ministarstva finansija i socijalnog staranja**, te su navedena pozitivna mišljenja uslov da se pokrene faza nabavke.

3.3.2. Registar projekata i Godišnji plan projekata JPP-a

Nakon što je predloženi projekat JPP-a odobren od strane nadležnih institucija, odobreni predlog projekta JPP-a se upisuje u **Registar projekata** u roku od sedam dana od dana odobravanja. Agencija vodi i objavljuje Registar projekata na svojoj internet stranici. Sadržaj i način vođenja Registra projekata utvrđuje Agencija posebnim Pravilnikom.

Javni naručioci dužni su da spisak odobrenih projekata JPP-a čija se realizacija planira u godini za koju donosi godišnji plan odobrenih projekata, osim projekata iz nadležnosti lokalnih samouprava, dostave Agenciji do kraja drugog kvartala tekuće, za narednu godinu, nakon čega su navedeni projekti stavljaju na javnu raspravu.

Nakon sprovedene javne rasprave, **godišnji plan odobrenih projekata JPP-a** za narednu godinu Vlada usvaja do 30. novembra tekuće godine.

Godišnji plan projekata javno-privatnog partnerstva za narednu godinu u nadležnosti lokalnih samouprava, nakon sprovođenja javnih rasprava, donosi nadležni organ lokalne samouprave do 30. novembra tekuće, za narednu godinu, te se isti dostavlja Agenciji radi objavljivanja na internet stranici.

Glavna razmatranja za fazu Pripreme i odobravanja projekata:

- Projekti koji su identifikovani u prethodnoj fazi moraju biti dodatno analizirani kroz izradu Analize opravdanosti;
- Analiza opravdanosti i nacrt ugovora o JPP-u čine predlog projekta JPP-a koji se dostavljaju nadležnim tijelima na odobrovanje;
- Pozitivno mišljenje Agencije za investicije i Ministarstva finansija su nužan preduslov za početak faze nabavke;
- Odobreni predlozi projekata se upisuju u Registar projekata, te ulaze u Godišnji plan projekata JPP-a kojeg usvaja Vlada ili nadležni organ lokalne samouprave.

4. NABAVKA I POTPISIVANJE UGOVORA

4.1. OPŠTI OPIS

Faza nabavke i potpisivanja ugovora započinje objavljivanjem obavještenja o nabavci i završava se finansijskim zatvaranjem - tačkom u kojoj projektne aktivnosti, počevši od detaljnog dizajna i izgradnje, mogu započeti. Ova faza se može podijeliti u dvije faze: **(i) postupak nadmetanja i (ii) period od izbora najpovoljnijeg ponuđača do finansijskog zatvaranja.**

Fazi nabavke obično prethodi **faza marketinga projekta i sondiranje tržišta**. U ovoj fazi naručioc mogu, najčešće u formi poziva za iskazivanje zainteresovanosti, voditi preliminarne rasprave (na organizovan i transparentan način) s potencijalnim tržištem kako bi se utvrdilo je li projekat zaista spreman za nabavku i hoće li steći interes ponuđača iz privatnog sektora.

Da bi primijenio određeni postupak javne nabavke, javni naručilac - pokretač projekta, obično uz pomoć savjetnika, treba odrediti postupak nabavke koji će biti najpogodniji za određeni projekat, **te pripremiti tendersku dokumentaciju, uključujući nacrt ugovora o JPP-u.**

Što se tiče odgovarajućeg postupka nabavke, on će biti predmet nacionalnog pravnog okvira za javne nabavke, ali za tipične JPP projekte uobičajeni koraci u fazi nabavke su sljedeći:

- Izdavanje obavještenja o javnoj nabavci;
- Slanje poziva za pretkvalifikaciju zainteresovanim stranama;
- Uži izbor ponuđača i objavljivanje izvještaja o pretkvalifikaciji;
- Održavanje konferencije ponuđača;
- Slanje poziva za podnošenje ponuda ponuđačima koji uđu u uži izbor;
- Davanje potrebnih pisanih pojašnjenja;
- Izbor ekonomski najpovoljnijeg ponuđača;
- Pregovaranje o detaljima JPP ugovora sa željenim ponuđačem;
- Sprovođenje nematerijalnih promjena i potpisivanje ugovora o JPP-u;
- Zaključivanje finansijskih i pomoćnih ugovora;
- Potpisivanje svih ugovora vezanih za JPP i ispunjavanje svih uslova za stupanje ugovora o JPP-u na snagu.

Nakon sprovedenog postupka nabavke i sklapanja ugovora o JPP-u s najpovoljnijim ponuđačem ili konzorcijumom ponuđača, biće potrebno organizovati sklapanje finansijskog sporazuma (sporazum o finansiranju između privatnog partnera ili društva posebne namjene sa finansijskim institucijama), kao i svih ostalih pomoćnih sporazuma i akata koji su potrebni da ugovor stupi na snagu kao i uspostaviti sistem upravljanja i praćenja zaključenog ugovora o JPP-u.

4.2. Pravni i proceduralni zahtjevi

U skladu sa Zakonom o JPP-u (član 36), odluku o pokretanju postupka dodjele ugovora o JPP-u na osnovu odobrenog predloga projekta JPP-a, u skladu sa godišnjim planom odobrenih projekata JPP-a, donosi javni naručilac. Javni naručilac istovremeno sa donošenjem odluka o pokretanju postupka imenuje tendersku komisiju.

Zakonom su takođe detaljno definisani elementi vezano za izradu tenderske dokumentacije, određenje tehničkih specifikacija, osnivanja društva posebne namjene i slično.

Dodjela ugovora o javno-privatnom partnerstvu sprovodi se u skladu s **odredbama zakona kojim se uređuju javne nabavke i čl. 49 do 65 Zakona o JPP-u** (navedene odredbe su uglavnom procesne odredbe o aktivnostima koje je potrebo preduzeti za vrijeme trajanja tenderskog procesa).

Izuzetno, u postupku izbora privatnog partnera za angažovanje podizvođača, grupe podizvođača, odnosno zajedničku ponudu u vezi sa obaveznim izvođenjem dijela ugovora koji će sprovesti pojedini članovi iz grupa privatnih partnera, kao i obaveze i plaćanja između privatnog partnera i podizvođača ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju javne nabavke.

U postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je **ekonomski najpovoljnija ponuda.**

4.3. Uloga različitih državnih institucija

Po završetku postupka ocjene ponuda, kao i postupka po eventualno izjavljenoj žalbi na odluku o izboru najpovoljnije ponude, javni naručilac utvrđuje predlog odluke o dodjeli ugovora o JPP-u i ugovor o JPP-u.

Javni naručilac je dužan da Agenciji, Ministarstvu finansija i socijalnog staranja i Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa dostavi predlog odluke o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu, tekst ugovora o JPP-u, kao i Zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda radi davanja mišljenja.

Agencija, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa **daju mišljenje o usaglašenosti** predloga odluke o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu i ugovora o javno-privatnom partnerstvu sa (odobrenim) projektom o javno - privatnom partnerstvu, sa tenderskom dokumentacijom i Zakonom o JPP-u.

Agencija, Ministarstvo i Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa su dužni da daju mišljenje na predlog odluke i ugovora o javno-privatnom partnerstvu u roku od 20 dana, od dana prijema odluke, odnosno ugovora.

Nakon što dobije navedena mišljenja, javni naručilac čitavu dokumentaciju (predlog odluke, tekst ugovora, zapisnik i izvještaj o vrednovanju sa utvrđenom rang listom, te mišljenja Agencije, Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa i Ministarstva finansija i socijalnog staranja) dostavlja javnom partneru.

Odluku o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu **donosi javni partner**. Javni partner može donijeti odluku o poništenju postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, ako smatra da dodjela ugovora nije u skladu sa interesima Crne Gore. Odluka o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Agencije.

Glavna razmatranja za fazu Nabavke i potpisa ugovora:

- Navaka projekta JPP-a provodi se u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama uz primjenu odgovarajućih normi Zakona o JPP-u;
- Nakon završetka postupka odabira privatnog partnera potrebno je sprovesti postupak dobijanja mišljenja od strane Agencije i Ministarstva finansija;
- Odluku o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu donosi javni partner;
- Nakon zaključenja ugovora o JPP-u biće potrebno sprovesti i druge radnje (npr. sklapanje finansijskog sporazuma) kako bi ugovor o JPP-u stupio na snagu.

5. SPROVOĐENJE I PRAĆENJE PROJEKTA

5.1. OPŠTI OPIS

Ova faza se odnosi na **period tokom kojeg se projekat JPP sprovodi** (tj. od sklapanja finansijskog sporazuma do redovnog ili prijevremenog isteka ugovora o JPP-u) i odnosi se na najčešće probleme s kojima se predstavnici Javnog partnera moraju suočiti tokom trajanja projekta.

Projekat JPP podrazumijeva redovno praćenje njegovih učinaka i preduzimanje odgovarajućih radnji u skladu s uslovima ugovora o JPP. U nekim okolnostima, projekat može zahtijevati promjene ugovora (npr. zbog izmjene specifikacije usluge ili opsega projekta). Upravljanje ugovorima je takođe način da javni partner zaštiti svoj ugovorni položaj tokom trajanja ugovora i da identifikuje poboljšanja koja bi mogla biti uvedena u buduće ugovore.

Sve ove aktivnosti u vezi sa administriranjem ugovora tokom faze izgradnje i operativne faze (faze pružanja usluge) definisane su kao **upravljanje JPP ugovorima**, a sprovodi ih javni partner ili treća strana (posebna javna institucija, spoljni savjetnici) s ovlašćenjem javnog partnera za upravljanje ugovorom o JPP.

Pravilno upravljanje ugovorima presudno je za uspjeh JPP projekta. Stoga je vrlo važno što prije uvesti sistem upravljanja ugovorom, jer će bez takvog sistema biti gotovo nemoguće razumjeti sve ugovorne obveze i upravljati rizicima tokom čitavog vijeka trajanja projekta.

Osim upravljanja ugovorima koje obavlja javni partner ili treća lica ovlašćena od strane javnog partnera, postoji i **monitoring ugovora o JPP**, koji obično obavljaju centralna tijela za JPP i/ili druga javna tijela. Svrha ove vrste aktivnosti je prikupljanje informacija o realizaciji postojećih ugovora kako bi se na vrijeme mogle sprovesti odgovarajuće mjere zaštite javnih interesa i kako bi se naučene lekcije mogle koristiti za dalju nadogradnju postojećeg JPP sistema.

5.2. PRAVNI I PROCEDURALNI ZAHTEJEVI

Vezano za odgovarajuće odredbe Zakona o JPP-u koje se odnose na upravljanje i monitoring JPP ugovora, u nastavku su sažeto prikazane najznačajnije pravne norme u tom dijelu.

Status i dinamiku izvršavanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu prate **javni naručioci za ugovore iz svoje nadležnosti i Agencija**.

Zakonom o JPP-u su detaljnije uređene odredbe o izmjenama, prenosu na treće strane, redov-

nom prestanku, prijevremenom raskidu ugovora o JPP-u, o modalitetima rješavanja sporova i slično, koje javni naručioc treba primjenjivati prilikom suočavanja s određenim situacijama tokom upravljanja JPP ugovorima.

Javni naručilac je dužan **voditi evidenciju o zaključenim ugovorima o JPP-u** iz svoje nadležnosti. Primjerak zaključenog ugovora o JPP-u sa pratećom dokumentacijom javni naručilac dostavlja Agenciju u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora.

Javni naručilac je dužan da ugovor o javno-privatnom partnerstvu koji obuhvata korišćenje nepokretnosti u državnoj svojini **dostavi organu uprave nadležnom za poslove katastra radi upisa zabilježbe tereta** u katastru nepokretnosti, odnosno drugoj odgovarajućoj evidenciji u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora.

Kako je javni naručilac dužan **da operativno upravlja JPP ugovorom**, u obavezi je da do 15. u prvom mjesecu nakon isteka polugodišta **dostavi Agenciji izvještaj o realizaciji ugovora** o javno-privatnom partnerstvu za prethodno polugodište, koji sadrži sljedeće podatke:

1. o plaćanju naknade iz člana 86 Zakona (riječ je o naknadama koje plaća javno partner privatnom partneru i/ili privatni partner javnom najčešće u obliku koncesione naknade);
2. iz kontrole rada privatnog partnera;
3. o poslovanju privatnog partnera, odnosno društva posebne namjene, ako je osnovano;
4. o izvršavanju ugovora sa podgovaračima, odnosno podizvođačima koje je zaključio privatni partner, na osnovu ugovora o JPP-u, i
5. druge bitne podatke o izvršenju ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Izvještaj se dostavlja u **formi obrasca** koji je propisan Pravilnikom o obrascu izvještaja o realizaciji ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

U slučaju raskida ugovora o javno-privatnom partnerstvu javni naručilac je dužan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od sedam dana od dana raskida, Agenciji dostavi obavještenje o raskidu ugovora.

5.3. ULOGA RAZLIČITIH DRŽAVNIH INSTITUCIJA

Evidenciju o zaključenim ugovorima o javno-privatnom partnerstvu iz svoje nadležnosti vodi javni naručilac. Primjerak zaključenog ugovora o javno-privatnom partnerstvu sa pratećom dokumentacijom javni naručilac dostavlja Agenciju u roku od 15 dana, od dana zaključenja ugovora.

Ugovori o javno-privatnom partnerstvu i dokumentacija koja čini sastavni dio tih ugovora **unose se u Registar ugovora JPP-a**. Registar ugovora se vodi u elektronskom obliku, te objavljuje na internet stranici Agencije. Sadržaj Registra kao i proceduru upisa u Registar ugovora utvrđuje Agencija Pravilnikom.

Agencija takođe **podnosi Vladi polugodišnji izvještaj o izvršenju obaveza** iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu na osnovu svih prikupljenih izvještaja od strane javnih naručilaca za ugovore iz njihove nadležnosti.

Kontrolu naplate koncesione i druge naknade iz ugovora o JPP-u vrši **organ uprave nadležan za naplatu javnih prihoda**. Izvještaj o kontroli naplate naknade organ uprave nadležan za naplatu javnih prihoda dostavlja javnom naručiocu kvartalno u roku od sedam dana od dana isteka kvartala za koji se podnosi izvještaj.

Nadzor nad sprovođenjem Zakona o JPP-u, drugih propisa i akata donijetih na osnovu Zakona, vrši Ministarstvo finansija i socijalnog staranja.

Glavna razmatranja za fazu Sprovođenja i praćenje projekata

- Svi zaključeni ugovori upisuju se Registar ugovora koji vodi Agencija;
- Javni naručilac mora uspostaviti sistem upravljanja i praćenja sprovođenja ugovora o JPP-u;
- Javni naručilac prikuplja podatke o zaključenim ugovorima JPP-a te iste dostavlja Agenciji koja o tome obavještava Vladu;
- Druga državna tijela mogu takođe imati određena ovlašćenja tokom praćenja sprovođenja projekata JPP-a.

